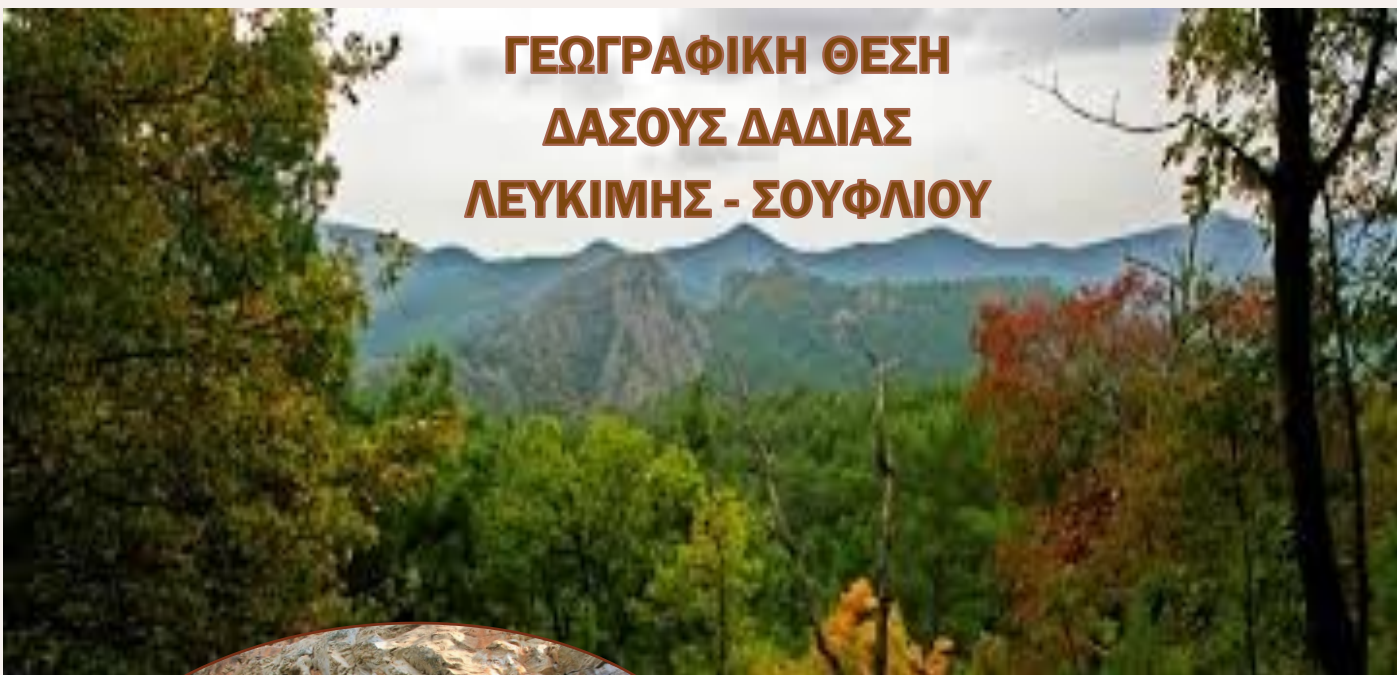

ΔΡΑΣΕΙΣ 2019

ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΔΑΣΟΥΣ ΔΑΔΙΑΣ - ΛΕΥΚΙΜΗΣ - ΣΟΥΦΛΙΟΥ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ ΔΑΣΟΥΣ ΔΑΔΙΑΣ ΛΕΥΚΙΜΗΣ - ΣΟΥΦΛΙΟΥ

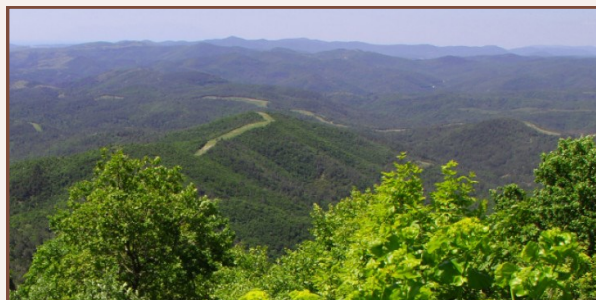

Το Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου βρίσκεται στο μέσο του νομού Έβρου σε έκταση 428.000 στρ, από τα οποία τα 72.900 στρ. είναι αυστηρά προστατευόμενη ζώνη. Είναι μία από τις πρώτες περιοχές στην Ελλάδα που τέθηκαν σε καθεστώς προστασίας. Το μωσαϊκό τοπίων που διαμορφώνεται από δάση Πεύκης και δρυός, διακόπτεται από ξέφωτα και βοσκοτόπια. Η ήπια χρήση γης από τον άνθρωπο, διαμόρφωσε ένα πλούσιο τοπίο με πολλές εναλλαγές.

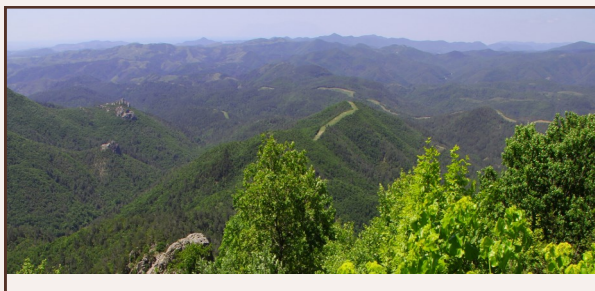
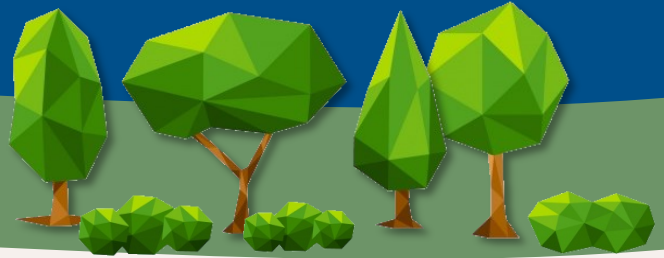
Κατέχει ξεχωριστή γεωγραφική θέση σε διεθνές επίπεδο, όντας στο σταυροδρόμι Ασίας, Ευρώπης και Αφρικής, κοντά στον ανατολικότερο μεταναστευτικό διάδρομο πολλών ειδών πουλιών.

Στην περιοχή, έχουν καταγραφεί συνολικά 360-400 είδη φυτών, από τα οποία, 25 είδη είναι ορχιδέες, 104 είδη πεταλούδων, 12-13 είδη αμφιβίων, 29 είδη ερπετών και 60-65 είδη θηλαστικών, εκ των οποίων 24 είναι νυχτερίδες.

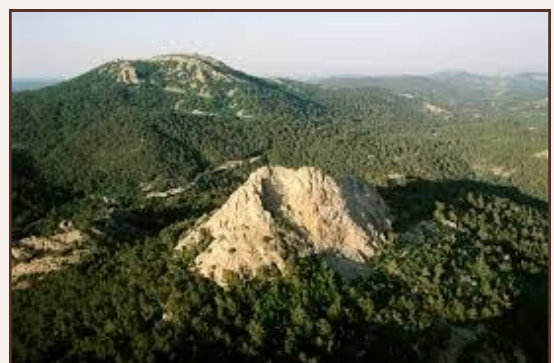
Μεγάλη αξία δίνει στην περιοχή, η ποικιλία των αρπακτικών πουλιών καθώς έχουν καταγραφεί 36 από τα 38 είδη αρπακτικών πουλιών στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων τριών από τα τέσσερα είδη γύπα (Μαυρόγυπα *Aegypius monachus*, Ασπροπάρη *Neophron percnopterus* και Όρνιο *Gyps fulvus*).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Κατάρτιση και ευθύνη εφαρμογής των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας των προστατευόμενων αντικειμένων
2. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των κανονιστικών όρων
3. Παροχή γνωμοδοτήσεων
4. Επικουρία των αρμοδίων διοικητικών και δικαστικών αρχών
5. Κατάρτιση μελετών και ερευνών, καθώς και εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων
6. Ανάλυση εκπόνησης ή εκτέλεσης εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων σχετικών με την περιοχή ευθύνης
7. Ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού
8. Προώθηση, υποστήριξη, οργάνωση και εφαρμογή οικότουριστικών προγραμμάτων, έκδοση αδειών ξενάγησης και η χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας
9. Διαχείριση δημόσιων εκτάσεων που παραχωρούνται ή μισθώνονται από το φορέα διαχείρισης

Φορέας Διαχείρισης

Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς Λευκίμης - Σουφλίου

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου θεσμοθετήθηκε το 1999 με τον Ν. 2742/1999 και ιδρύθηκε το 2002 ως μέλος του δικτύου των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ) και έχει ως έδρα του το Κέντρο Ενημέρωσης στη Δαδιά του δήμου Σουφλίου Νομού Έβρου.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ο Φορέας Διαχείρισης ξεκίνησε να λειτουργεί ουσιαστικά τον Απρίλιο του 2005, όταν και εγκρίθηκε το Τεχνικό Δελτίο του από το ΕΠΠΕΡ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον).

Η προστασία, η διαχείριση και η ανάδειξη του Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς Λευκίμης- Σουφλίου είναι οι κύριοι σκοποί του Φορέα Διαχείρισης, οι οποίοι επιτυγχάνονται μέσω δράσεων, όπως η επιστημονική παρακολούθηση των στοιχείων της βιοποικιλότητας, η επόπτευση-φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής, η πληροφόρηση των διαδίκτυακών χρηστών και των επισκεπτών, καθώς και η υλοποίηση εκδηλώσεων και προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

ΑΝΑΔΕΙΞΗ

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Εκτίμηση της κατάστασης φυσικού περιβάλλοντος
- Βέλτιστο σχεδιασμό των μέτρων διαχείρισης
- Εφαρμογή και αξιολόγηση των διαχειριστικών πρακτικών
- Δράσεις παρακολούθησης για το σύνολο των αναπαραγόμενων και διαχειριζόμενων αρπακτικών πουλιών, πλην του Ασπροπάρη
- Παρακολούθηση της αποικίας του Μαυρόγυπα
- Περίθαλψη άγριων πουλιών καθώς και μετακίνηση για εντοπισμό, παραλαβή και μεταφορά τραυματισμένων πουλιών
- Παροχή αδειών επαγγελματικής φωτογράφισης
- Παροχή αιτιολογημένων γνωμοδοτήσεων
- Συναντήσεις με εκπροσώπους κυνηγετικών συλλόγων της περιοχής
- Επόπτευση - φύλαξη σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες
- Παροχή δεδομένων και τεκμηριωμένης γνώμης σε αρμόδιες υπηρεσίες

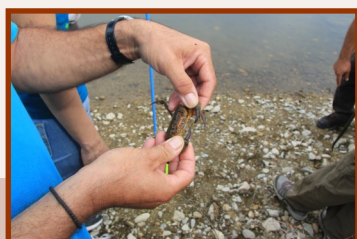
Ιστορικό δράσεων παρακολούθησης στο ΕΠ Δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου

Οι οικότοποι των προστατευόμενων περιοχών αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και ακραίων φυσικών φαινομένων.

Για την εκτίμηση της κατάστασης, το σχεδιασμό των μέτρων διαχείρισης, την εφαρμογή και την αξιολόγηση είναι απαραίτητη η καταγραφή των εκάστοτε δεδομένων!

Η παρακολούθηση στο ΕΠ Δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου ξεκίνησε το 1988 με 2 φύλακες και αφορούσε στην αρχή τους γύπες και εν συνεχεία τα μεγάλα αρπακτικά πουλιά της περιοχής. Από το 1994 η παρακολούθηση του Μαυρόγυπα και του Όρνιου συνεχίστηκε σε ετήσια βάση από το WWF Ελλάς και το Γραφείο Περιβάλλοντος της Νομαρχίας Έβρου.

Ο Φορέας Διαχείρισης από το 2013 σε συνεργασία με το WWF Ελλάς και το τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έχει αναλάβει την παρακολούθηση του αναπαραγόμενου πληθυσμού του Μαυρόγυπα και του Όρνιου. Εκτός όμως από τις συστηματικές καταγραφές που πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση από το προσωπικό, ο Φορέας Διαχείρισης, το 2015 ανέθεσε και σε εξωτερικούς συνεργάτες την καταγραφή και παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας. Παράλληλα, κάποιες χρονιές, εφόσον υπάρχει το απαιτούμενο ανθρώπινο δυναμικό και οικονομικοί πόροι, υλοποιούνται επιπλέον δράσεις καταγραφής και άλλων ειδών όπως π.χ. το Ζαρκάδι (2014) και τα εδαφικά ασπόνδυλα.

Προστασία - Παρακολούθηση Μαυρόγυπα

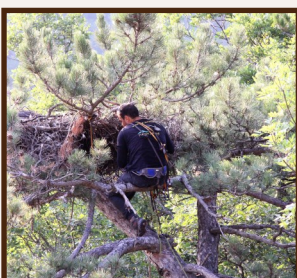
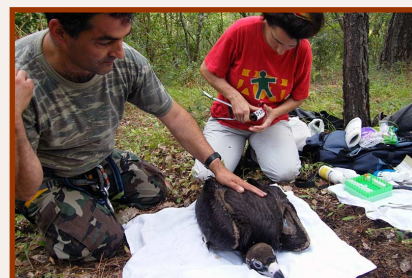

Η παρακολούθηση του Μαυρόγυπα (*Aegyrius monachus*) στο Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, είναι ιδιαίτερης σημασίας, καθώς η αποικία που εντοπίζεται, είναι η μοναδική στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων. Για την ολοκληρωμένη παρακολούθηση του πληθυσμού στο ΕΠ υλοποιούνται σε ετήσια βάση, δράσεις, που αφορούν τον πληθυσμό, την αναπαραγωγική επιτυχία, την οικολογία του είδους, καθώς και τις απειλές που αντιμετωπίζει.

Ο Φορέας Διαχείρισης τα τελευταία χρόνια, υλοποίησε τέσσερις παράλληλες δράσεις παρακολούθησης του Μαυρόγυπα:

- i) παρακολούθηση της αποικίας κατά την αναπαραγωγική περίοδο
- ii) παρακολούθηση του χώρου ενισχυτικής τροφοδοσίας
- iii) μαρκάρισμα νεοσσών με δαχτυλίδια και wing tags
- iv) τοποθέτηση δορυφορικών πομπών σε νεαρά, ανώριμα και ενήλικα άτομα

Όλες οι εργασίες πεδίου πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τον υπάλληλο του Τμήματος Περ/ντος και Υδρ/μίας, ΠΑΜΘ

ΜΑΡΚΑΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΜΕΤΡΙΑ

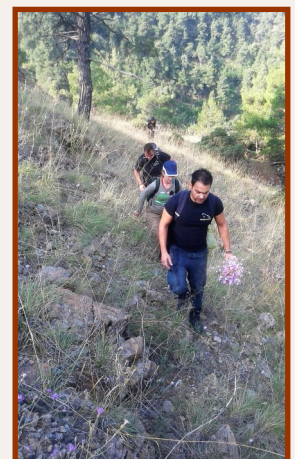
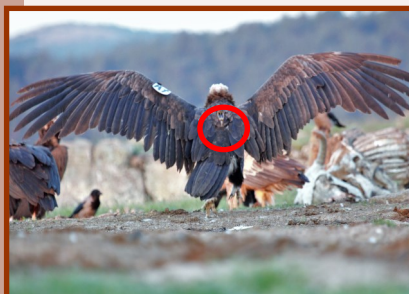
Τοποθέτηση δορυφορικών πομπών

Μαρκάρισμα νεοσσών Μαυρόγυπα

Διαχείριση δεδομένων, αιτίες θανάτων των πουλιών και αποτελέσματα

Το μαρκάρισμα νεοσσών Μαυρόγυπα, καθώς και η τοποθέτηση δορυφορικών πομπών σε ενήλικα άτομα, είναι μία δράση συμπληρωματική στην παρακολούθηση του πληθυσμού, που έχει ως στόχο να γίνουν περισσότερα γνωστά τα αίτια θνησιμότητας των πουλιών και να γίνουν κατανοητά τα πρότυπα μετακίνησης και διασποράς τους. Επιπλέον, η παρακολούθηση συμβάλλει και στην άμεση παρέμβαση, σε περίπτωση που κάποιο πουλί αντιμετωπίζει πρόβλημα. Για την καταγραφή δεδομένων στο πεδίο, χρησιμοποιήθηκαν πρωτόκολλα στα οποία καταγράφονταν η ώρα, η διάρκεια παραμονής και παρατήρησης, ο κωδικός του πουλιού και γενικότερα η συμπεριφορά του κάθε είδους.

Η συλλογή στοιχείων κατά την παρακολούθηση, έδειξε πως υπήρξαν θάνατοι πουλιών κυρίως από τη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων. Τα πουλιά εντοπίστηκαν χάρη στο δορυφορικό πομπό που έφεραν και μετά από αναζήτηση από προσωπικό του ΦΔ, το προσωπικό του WWF Ελλάς και τη μονάδα ανίχνευσης δηλητηριασμένων δολωμάτων με τον ειδικά εκπαιδευμένο σκύλο καθώς και προσωπικό του δασαρχείου Σουφλίου.

Καταγραφές στο χώρο ενισχυτικής τροφοδοσίας

Οι καταγραφές των αρπακτικών πουλιών που επισκέπτονται το χώρο ενισχυτικής τροφοδοσίας, πραγματοποιούνταν από το 1987 με ευθύνη του τμήματος Περιβάλλοντος της νομαρχίας Έβρου και του δασαρχείου Σουφλίου και από το 1992, με ευθύνη του WWF Ελλάς, σε συνεργασία με το τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της ΠΑΜΘ. Από το 2016 η καταγραφή στο χώρο ενισχυτικής τροφοδοσίας αποτελεί ευθύνη του Φορέα Διαχείρισης.

Οι καταγραφές πραγματοποιούνται κάθε δεύτερη εβδομάδα από το παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών κατά την ημέρα τοποθέτησης τροφής και για τις επόμενες δύο ημέρες. Τα δεδομένα καταγράφονται σε πρωτόκολλο βάσει του οποίου συλ-

λέγονται στοιχεία για τον αριθμό και τα είδη των πουλιών, τα οποία κάνουν χρήση του χώρου τροφικής ενίσχυσης, την ηλικία τους και το κατά πόσο έφεραν δακτυλίδια ή wing tags.

Συμπληρωματικά, σε ξεχωριστή φόρμα, καταγράφονται και τα μαρκαρισμένα άτομα που παρατηρούνται στο συγκεκριμένο χώρο από το προσωπικό του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας, κατά τις ξεναγήσεις επισκεπτών στο παρατηρητήριο, όταν αυτό είναι εφικτό.

ΤΟ 2019 ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Συλλογή νεκρών αρπακτικών θηλαστικών και συνεργασία με την τοπική κτηνιατρική υπηρεσία για έλεγχο δειγμάτων για συμπτώματα λύσσας.

Παροχή άδειας, υποδοχή και συνδρομή στην πραγματοποίηση φωτογράφισης, από επαγγελματίες φωτογράφους φύσης, με τη χρήση ειδικά διαμορφωμένης κατασκευής - καλύπτρας.

Οδηγίες προς πολίτες για χειρισμό και αποστολή, στο ΦΔ, τραυματισμένων πουλιών που έχουν βρει, καθώς και παραλαβή και παροχή Α΄ βοηθειών στα τραυματισμένα πουλιά από το προσωπικό του ΦΔ.

- Συμμετοχή και ομιλία σε εσπερίδα του συλλόγου φοιτητών τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ με θέμα: "Οικοτουριστική Ανάπτυξη"
- Συμμετοχή και συνεργασία με ερευνητές στα πλαίσια του προγράμματος LIFE με τίτλο: «GRECABATS» (κωδ.: LIFE17 NAT/GR/000522), για την καταγραφή και εντοπισμό περιοχών κατάλληλων για νυχτερίδες.
- Συμμετοχή στην καταγραφή, επεξεργασία, τεκμηρίωση αναγκαιότητας, κοστολόγηση και επικαιροποίηση προτάσεων για την κατάθεση τους προς την αρμόδια υπηρεσία, για το έργο PAF (Priority Action Framework – Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας).
- Συνεργασία με υπαλλήλους του ΥΠΕΝ, οι οποίοι πραγματοποίησαν αυτοψία και δειγματοληπτικό έλεγχο διαχειριστικών δράσεων που προτείνει ο Φορέας Διαχείρισης στο νέο Τεχνικό Δελτίο.
- Συμμετοχή σε δύο τεχνικές συναντήσεις με εκπροσώπους των εταιρών του έργου FOR – PRO, στα πλαίσια του προγράμματος Interreg V – A, Ελλάδα – Βουλγαρία.
- Συμμετοχή σε συνάντηση με εκπροσώπους κυνηγετικών συλλόγων της περιοχής ευθύνης του Φ.Δ καθώς επίσης και μελών της οργάνωσης WWF Ελλάς – Πρόγραμμα Έβρου, μετά από πρωτοβουλία του Φ.Δ προκειμένου να παρουσιασθεί προς τους εκπροσώπους των κυνηγετικών συλλόγων η δράση καταγραφής λύκων στην περιοχή.

ΤΟ 2019 ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

περιπολίες στην περιοχή ευθύνης του ΦΔ και στα διευρυμένα όριά του

Άλλες δράσεις

- α) Επίβλεψη εργασιών τοποθέτησης καμερών σε φωλιές νυκτόβιων αρπακτικών πουλιών
- β) Έλεγχος φωλιών
- γ) Γνωμοδοτήσεις αδειοδότησης κτηνοτροφικών μονάδων στην περιοχή ευθύνης του ΦΔ
- δ) Ανανεώσεις αδειών λειτουργίας βάσεων κεραίας τηλεφωνικής επικοινωνίας
- ε) Εγκατάσταση και λειτουργία αρδευτικών έργων και εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε αγροτικές εκτάσεις
- ζ) Άδεια πραγματοποίησης έρευνας στην περιοχή ευθύνης ΦΔ η οποία αφορά στην καταγραφή και αποτύπωση του πληθυσμού του λύκου

Το τμήμα επόπτευσης φύλαξης, κατά το 2019 πραγματοποίησε 35 συνολικά περιπολίες. Τα κυριότερα συμβάντα που εντοπίστηκαν και καταγράφηκαν από το προσωπικό, αφορούσαν την υλοτομία δένδρων, αλλά και περιστατικά δηλητηρίασης σπάνιων ειδών. Επίσης πραγματοποιήθηκαν εργασίες καθαρισμού και συντήρησης του χώρου αναψυχής και ξύλινων παιχνιδιών στο παρατηρητήριο μικρόπουλων προκειμένου να το επισκέπτονται και να περιηγούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, οικογένειες με παιδιά, μαθητές σχολείων και γενικά άτομα, προς τα οποία και απευθύνεται ο χώρος αυτός.

ΦΥΛΑΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Σημαντικό έργο του φορέα αποτελεί η πραγματοποίηση περιπολιών - κυρίως εντός των ορίων του Ε.Π με σκοπό την αποτελεσματική φύλαξη της περιοχής από ενδεχόμενες καταστροφικές παρεμβάσεις του ανθρώπου στο οικοσύστημα. Μέτρο προληπτικού χαρακτήρα, το

οποίο ενισχύεται και με τη συνδρομή και άλλων αρμόδιων φορέων, όπως η Δασική Υπηρεσία, το Πυροσβεστικό Κλιμάκιο Σουφλίου, η Κυνηγετική Ομοσπονδία, η Ελληνική Αστυνομία.

Η επόπτευση/φύλαξη περιλαμβάνει την πρόληψη και αντιμετώπιση δραστηριοτήτων όπως λαθροθηρία, θήρα εντός περιοχής απαγόρευσης κυνηγιού, λαθροϋλοτομία, όχληση σε περιοχές αναπαραγωγής, τροφοληψίας και ανάπαυσης ειδών της πανίδας, εκχερσώσεις, παράνομη απόθεση σκουπιδιών, μπάζων, κ.ά.

Η δράση περιλαμβάνει περιπολίες στην περιοχή από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης και υλοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Συλλογή απορριμμάτων

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

- Καταγραφή και αποτύπωση του πληθυσμού του λύκου, είδος, το οποίο τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει επιθετική τάση προς τα οικόσιτα ζώα της περιοχής. Η έρευνα θα εμπλουτίσει τις γνώσεις του ΦΔ προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα διαχειριστικά μέτρα.
- Συμμετοχή και συνεργασία με ερευνητές στα πλαίσια του προγράμματος LIFE με τίτλο: «GRECABATS» για την καταγραφή και εντοπισμό περιοχών κατάλληλων για νυχτερίδες και καταγραφή των ειδών νυχτερίδας που εντοπίζονται.
- Συμμετοχή στην καταγραφή, επεξεργασία, τεκμηρίωση αναγκαιότητας, κοστολόγηση και επικαιροποίηση προτάσεων για την κατάθεση τους προς την αρμόδια υπηρεσία για το έργο PAF (Priority Action Framework – Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας).
- Συνεργασία με υπαλλήλους του ΥΠΕΝ οι οποίοι πραγματοποίησαν αυτοψία και δειγματοληπτικό έλεγχο διαχειριστικών δράσεων που προτείνει ο Φορέας Διαχείρισης στο νέο Τεχνικό Δελτίο προς έγκριση.
- Συμμετοχή και ομιλία σε εσπερίδα που διοργανώθηκε από τον σύλλογο των φοιτητών του τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με έδρα την Ορεστιάδα με θέμα: «Οικοτουριστική ανάπτυξη».
- Συνάντηση της επιτροπής ΣΕΠΟΔ (Συμβουλευτική επιτροπή πεζοπορικών-ορειβατικών δραστηριοτήτων) για τα μονοπάτια στη Δνση Δασών.
- Τακτικές εργασίες καθαρισμού και συντήρησης των 4 βασικών μονοπατιών που χρησιμοποιούνται από τους επισκέπτες για περίπατο, προκειμένου να βελτιωθεί η χρήση τους. Επίσης, πραγματοποιήθηκε και έλεγχος της σήμανσης κατά μήκος των μονοπατιών η οποία συμπληρώθηκε ή βελτιώθηκε με τις αναγκαίες παρεμβάσεις, για τη διευκόλυνση της διέλευσης των επισκεπτών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Το Κέντρο Ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης με έδρα τη Δαδιά, από την ίδρυσή του έως και σήμερα, λειτουργεί καθημερινά, συμπεριλαμβανομένων Σ/Κ και αργιών. Εκεί γίνεται υποδοχή και ενημέρωση των επισκεπτών δωρεάν (προφορική ενημέρωση, προβολή ντοκιμαντέρ και έκθεση φωτογραφίας). Κατόπιν, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να ξεναγηθεί στο παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών με τη συνοδεία προσωπικού με το λεωφορείο του Φορέα Διαχείρισης - πληρώνοντας ένα μικρό αντίτιμο της τάξης των 4 € για τους ενήλικες και 2 € για τα παιδιά και κατ' αυτό τον τρόπο, έχει την ευκαιρία να δει αρπακτικά πουλιά στο φυσικό τους περιβάλλον! Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα για περιήγηση στα σηματοδοτημένα μονοπάτια του Φορέα Διαχείρισης είτε με τα πόδια είτε με ποδήλατα, που διαθέτει ο ΦΔ, για κοντινές αποστάσεις μέσα στο Εθνικό Πάρκο.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg FORPRO, στο οποίο ο Φορέας Διαχείρισης συμμετέχει ως εταίρος, έχει προγραμματιστεί η ανακαίνιση των εγκαταστάσεων του Κέντρου Ενημέρωσης με σύγχρονο εξοπλισμό και νέα μέσα ερμηνείας περιβάλλοντος.

- Προγραμματισμός και διαχείριση επισκεπτών
- Οργάνωση και υλοποίηση σχεδίων διασφάλισης οικονομικών πόρων
- Προσέλκυση / πληροφόρηση επισκεπτών
- Περιβαλλοντική ενημέρωση / εκπαίδευση
- Προβολή, δημοσιότητα, δημόσιες σχέσεις
- Σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων εθελοντών
- Πώληση αναμνηστικών
- Κατασκευή αντικειμένων από ξύλο ή πέτρα για την χρήση τους ως αναμνηστικά

Το 2019 επισκέφτηκαν το ΚΕ 15.621 άτομα.
Τα τελευταία χρόνια, ο αριθμός των επισκεπτών εμφανίζει ανοδικές τάσεις.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Η Περιβαλλοντική Ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού αλλά και των επισκεπτών αποτελεί βασικό εργαλείο σε μια προσπάθεια αλλαγής της αντίληψης που βλέπει τον άνθρωπο ως απόλυτο κυρίαρχο στη φύση.

Η αναγκαιότητα των ενημερωτικών δράσεων έγκειται στην κατανόηση ότι, ο άνθρωπος πρέπει να προστατέψει αυτό που έλαβε και είναι υποχρεωμένος να κληροδοτήσει στις επόμενες γενιές.

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου, προσελκύει επισκέπτες, τους οποίους πληροφορεί για τις αξίες και τη σπουδαιότητα της περιοχής και τους καθοδηγεί, ώστε να γνωρίσουν από κοντά το Δάσος της Δαδιάς, χωρίς να βλάψουν τα ευαίσθητα φυσικά συστήματα της προστατευόμενης περιοχής.

Η επικοινωνία με την τοπική κοινωνία στη διαμόρφωση περιβαλλοντικών αντιλήψεων είναι πολύ σημαντική και για τον λόγο αυτό διοργανώνονται δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού και όχι μόνο.

Σημαντικά εργαλεία μας υπήρξαν τόσο η Περιβαλλοντική Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση και η ξενάγηση στο δάσος, δράσεις οι οποίες υλοποιούνται καθημερινά όλο το χρόνο, όσο και το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, που απευθύνεται κυρίως στις σχολικές ομάδες. Άλλα εργαλεία στη διάθεση του Φ.Δ., υπήρξαν οι ενημερωτικές πινακίδες, η συμμετοχή των στελεχών του Φ.Δ σε συνέδρια, ημερίδες και εκδηλώσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα, η διοργάνωση ημερίδων, κυκλοφορία έντυπου ενημερωτικού υλικού του Φ.Δ, κ.α. Επίσης, προβλήθηκαν τα τελευταία χρόνια σε εθνική εμβέλεια ραδιοτηλεοπτικά μηνύματα, που δημιουργήθηκαν από τον Φορέα Διαχείρισης.

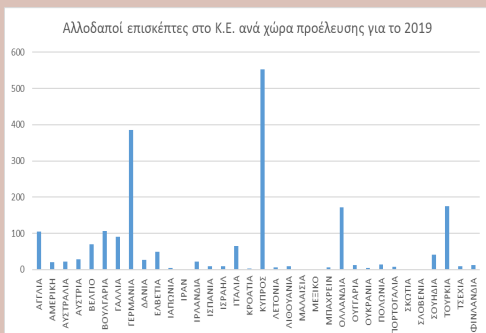
Αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής, είναι ότι, ενισχύθηκε το ειδικό ενδιαφέρον των πολιτών για την αξία της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο βεβαιώνεται από την αύξηση της συμμετοχής τους στις δράσεις ενημέρωσης που υλοποιήθηκαν από το Φορέα Διαχείρισης κατά το τελευταίο έτος.

Περιβαλλοντική Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση

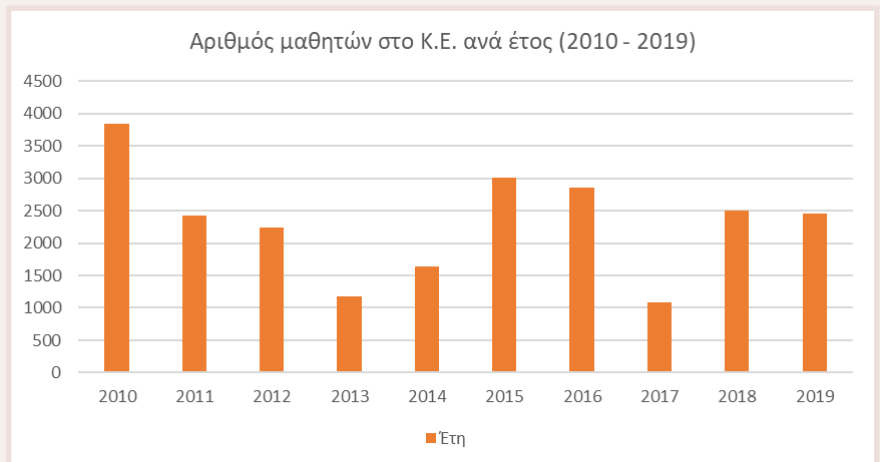
Αλλοδαποί επισκέπτες

Το Ε.Π προσελκύει επισκέπτες από το εξωτερικό, ενώ το 2019 επισκέφτηκαν το Κέντρο Ενημέρωσης συνολικά 2.052 αλλοδαποί επισκέπτες. Ο μεγαλύτερος αριθμός επισκεπτών, ήταν από την Κύπρο και από την βόρεια Ευρώπη. Μεγάλο ποσοστό επισκεπτών από τις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης ανήκουν στην κατηγορία των Birdwatchers και έρχονται τους Ανοιξιάτικους μήνες.

Για το σχολικό έτος 2018-2019, ενημερώθηκαν 50 σχολικές μονάδες υλοποιώντας επισκέψεις στο Εθνικό Πάρκο έτσι ώστε:

- α) να γνωρίσουν τα σημαντικά οικολογικά και πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής
- β) να ενημερωθούν για το ρόλο του Φορέα Διαχείρισης στο Ε.Π
- γ) να γνωρίσουν το νέο πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του Φ.Δ. που αφορά το Ε.Π

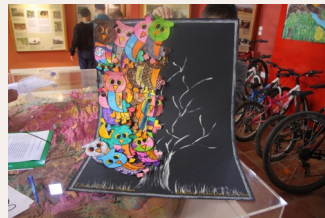
Παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών

Τη χρονιά που μας πέρασε, επισκέφτηκαν το παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών συνολικά 8.763 επισκέπτες. Από αυτούς, η μεγάλη πλειοψηφία ξεναγήθηκε με το μίνι λεωφορείο του ΦΔ, με συνοδεία ξεναγού. Ένας μικρός σχετικά αριθμός επισκεπτών επέλεξε να μεταβεί στο παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών με τα πόδια μέσω των σηματοδοτημένων μονοπατιών που οδηγούν στο παρατηρητήριο.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Πραγματοποίηση επίσκεψης σχολικών μονάδων στα πλαίσια του προγράμματος Interreg FOR-PRO, στο οποίο ο Φορέας Διαχείρισης συμμετέχει ως εταίρος. Στο τεχνικό δελτίο του προγράμματος προβλέπεται η επίσκεψη σχολικών μονάδων της περιοχής στο Κ.Ε. του Φ.Δ. Μέσα στο 2019 υλοποιήθηκαν 2 από τις συνολικά 15 προγραμματισμένες επισκέψεις. Οι μαθητές γνώρισαν τον μαγικό κόσμο των νυκτόβιων αρπακτικών και είχαν την ευκαιρία να δουν από κοντά μια τεχνητή φωλιά Χουχουριστή (*Strix aluco*)

Κοινωνική δικτύωση Συνεργασίες

Το τμήμα Πληροφόρησης παρακολουθεί και ενημερώνει τακτικά την σελίδα του στο Facebook με κείμενα, φωτογραφίες και ενημερωτικό υλικό από τις δράσεις που υλοποιεί το ίδιο και τα υπόλοιπα τμήματα του Φ.Δ.

Επίσης έχει δημιουργήσει δική του διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (ecotour@dadia-np.gr)

Η αμφίδρομη συνεργασία του τμήματος με τα υπόλοιπα τμήματα, καθώς και με τη διοίκηση του Φορέα Διαχείρισης, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των δράσεών του. Καθοριστικής σημασίας είναι η βοήθεια που δίνεται ιδιαίτερα στην ξενάγηση στο παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών με τη διάθεση οδηγών στις δράσεις περιβαλλοντικής εκ-

παίδευσης και στις εκπαιδευτικές/επτελειακές εκδηλώσεις με τη συμμετοχή όλου του προσωπικού! Εξίσου σημαντική θεωρείται η συνεχής συνεργασία με διάφορους φορείς, οι οποίοι σχετίζονται με τις δραστηριότητές του, και με άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή (πυροσβεστική υπηρεσία, δασική υπηρεσία, στρατός, WWF Ελλάς – πρόγραμμα Θράκης κτλ) Τέλος, το τμήμα Πληροφόρησης συμμετέχει στις κοινές δράσεις και τις προβάλλει στο ευρύ κοινό.

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΠΕΡΑΣΕ

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας ο Φορέας Διαχείρισης, σε συνεργασία με το Δήμο Σουφλίου, διοργάνωσε εκδήλωση στην πλατεία του Σουφλίου, με σκοπό οι μαθητές να γνωρίσουν και να αγαπήσουν το δάσος. Στο τέλος της εκδήλωσης μοιράστηκαν σε όλους τους μαθητές φυτά για να τα φυτεύσουν οι ίδιοι όπου επιθυμούν!

4ο φεστιβάλ Πελαργού στον Πόρο, το χωριό των Πελαργών, και οι μικροί μας φίλοι ενημερώθηκαν μέσα από παιχνίδι για το μακρύ ταξίδι της μετανάστευσης των μεγάλωμων αυτών πουλιών, τις συνήθειές τους καθώς και τους κινδύνους που αντιμε-

Στο χωριό της Λευκίμης και εντός του Ε.Π. ,μέσα από τη ζωγραφική, τη μουσική, χειροποίητες μάσκες και διάφορες άλλες δραστηριότητες, τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να αγαπήσουν το δάσος της Δαδιάς και τα βασικά είδη της πανίδας και της χλωρίδας αυτού στα πλαίσια της ευρύτερης περιοχή

Με αφορμή του εορτασμού της Παγκόσμιας ημέρας Περιβάλλοντος, διοργανώθηκε εθελοντική δράση καθαρισμού του δρόμου που οδηγεί στο χωριό, σε συνεργασία με το Δήμο και το Δασαρχείο Σουφλίου. Η ανταπόκριση των πολιτών ήταν μεγάλη και είχε σαν αποτέλεσμα τη συλλογή 500kg σκουπιδιών.

Υπάλληλοι του ΦΔ, επισκέφτηκαν το α΄ νηπιαγωγείο Σουφλίου όπου πραγματοποιήθηκε ενημέρωση, ειδικά προσαρμοσμένη για τους μικρούς μας φίλους, μέσα από πολύ παιχνίδι.

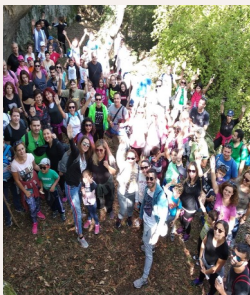

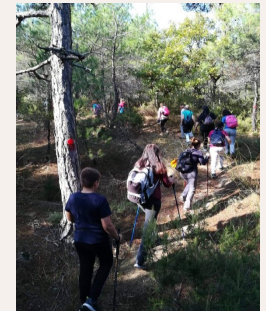
Τις εγκαταστάσεις του ΦΔ και το παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών, επισκέφτηκε ο Γενικός Γραμματέας Υ.Π.Ε.Ν. κος Κων/νος Αραβώσης.

Απελευθέρωση νεαρού Όρνιου. Το Όρνιο γεννήθηκε στην Βουλγαρία και βρέθηκε αδύναμο στην Αττική. Μεταφέρθηκε στην ANIMA και στη συνέχεια στη Δαδιά. Πριν την απελευθέρωση, τοποθετήθηκε δορυφορικός πομπός από εκπρόσωπο της Βουλγαρίας, ο οποίος ήρθε στη Δαδιά ειδικά για το σκοπό αυτό.

Με αφορμή τον εορτασμό "Ημέρα χωρίς αυτοκίνητο" οι επισκέπτες άφησαν το όχημά τους στο Κέντρο Ενημέρωσης Δαδιάς και ακολουθώντας ένα μονοπάτι μέτριας δυσκολίας πέρασαν μέσα από το δάσος ενώ ξεκουράστηκαν μέσα σε μια σπηλιά στο Εθνικό Πάρκο.

Πανερωπαϊκή γιορτή πουλιών – εορτασμός με επισκέψεις σχολείων. Οι μαθητές παρακολούθησαν μια μικρή προβολή σχετική με το μεταναστευτικό ταξίδι των πουλιών, κουκλοθέατρο από το προσωπικό του ΦΔ και στη συνέχεια παρατήρησαν πουλιά στο διαβολόρεμα και στο παρατηρητήριο.

Συνδιοργάνωση της ετήσιας Γιορτής Μανιταριών με τον Σύλλογο Ακρίτας Δαδιάς. Μέσα από την επιτυχημένη δράση, με τη μεγάλη συμμετοχή επισκεπτών από όλη την χώρα, δίνεται η ευκαιρία στους επισκέπτες να γνωρίσουν την περιοχή, το δάσος και να αντιληφθούν την αξία του.

Σημαντική είναι και η επίσκεψη μαθητών, μέσω του προγράμματος ERASMUS, από τέσσερις Ευρωπαϊκές χώρες. Οι μαθητές περιηγήθηκαν και ταυτόχρονα ενημερώθηκαν για τις αξίες του δάσους, κατά τη διάρκεια της πεζοπορίας από το προσωπικό

**Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς-Λευκίμνης-Σουφλίου
Δαδιά Τ.Κ. 68400, Τ.Θ. 1413 Δαδιά**

- Κέντρο Ενημέρωσης: 25540 32209
- Γραφεία Φορέα Διαχείρισης: 25540 32202
- Fax: 25540 32248
- info[@]dadia-np.gr
- www.dadia-np.gr

Φωτογραφίες:

Πέτρος Μπαμπάκας

Φωτογραφικό αρχείο ΦΔ

Νάσος Ναλμπάντης